

kan bygges en virkelig Dannelse, som fuldt ud kan staa Maal med den akademiske og i sine velgørende Virkninger langt overstraale denne. Se, hvis det vilde være muligt i en Fart at oprette en Skole, der kunde have de Virkninger, man her tænker paa, vilde det jo være en ganske udmærket Ting, og det er jo muligt, at denne videnskabelige Højskole en Gang vil komme; det skal jeg ikke udtale mig om. Men i hvert Fald synes Tiden ikke i Øjeblikket at være moden dertil, og naar man stadig henholder sig til, at Grundtvig i sin Tid med saa stor Kraft har fremhævet denne Tanke, maa man dog erindre, at man den Gang umuligt kunde forudse den Udvikling, som er foregaaet paa vore Højskoler, og som nu har sat sin Blomst i Askov. Derfor var det ogsaa ret naturligt, at Højskolens og Landbrugsskolens Lærere var enige om at foretrække den Udvikling, saadan som den langsomt og sikkert, men med saa gode Resultater har formet sig i Askov.

Den Fællesbeslutning, som blev vedtaget, var det naturligvis Meningens at indsende til Regering og Rigsdag, saa at den kunde behandles samtidig med Højskoleloven i indeværende Aar. Hvorvidt den Beslutning, som er taget, og den Skrivelse, som er optaget her som Bilag, er sendt til den højtærede Minister og maaske tilbagesendt, eller om den højtærede Minister har bedt om ikke at modtage en saadan Erklæring, det foreligger der ikke for Udvalget noget om, og det skal jeg derfor ikke udtale mig om. Jeg forstaar udmærket godt, at den højtærede Minister kunde have sine Grunde til ikke at modtage et saadant Forslag. Men det er paa vor Anmodning blevet sendt os, og efter at Udvalget havde gjort sig bekendt med alt, hvad der forelaa, var man fra alle Sider enig om, at denne Plan burde fremmes, at den udvidede Højskole burde have det fornødne Beløb til at foretage den Udvidelse, som nu var nødvendig, og som Tiden krævede, og efter at Udvalget havde taget denne Stilling, blev dette meddelt til den højtærede Minister under Udvalgets Konference med ham. Jeg tror, man ved dette Forslag vil imødekomme en Trang hos mange af de bedste unge Mænd og Kvinder i Landet, saa at de kan faa den Undervisning, der kan dygtiggøre dem til deres Virksomhed til Gavn ikke blot for dem selv, men ogsaa for de Kredse, de vender tilbage til.

Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget og samtlige stillede Ændringsforslag.

H. L. Møller: Naar jeg her skal udtale mig imod nogle af de Ændringsforslag, Udvalget har stillet til det foreliggende Lovforslag, saa er den Opposition, jeg fremfører, ikke udsprunget af nogen som helst Uvillie overfor de danske Folkehøjskoler eller af nogen som helst Tilbøjelighed til at ville lægge Sten i Vejen for en sund og god Udvikling af Højskolernes Arbejde. Jeg kan helt ud billige det Forslag, som den højtærede Minister har fremsat her i Folketinget, og skulde med Glæde stemme for de forøgede Udgifter, som efter dette Forslag vilde paaføres Statskassen for Højskolernes Skyld. Der er ogsaa et væsentligt Punkt, nemlig hvad der vedrører den udvidede Folkehøjskole paa Askov, hvor jeg fuldt ud kan tiltræde Udvalgets Ændringsforslag. Derimod føler jeg mig overbevist om, at Udvalget paa andre Punkter er gaaet for vidt i Retning af at overbyde Ministeren i Velvillie mod Højskolerne.

Den højtærede Minister foreslog den faste Understøttelse, som fordeles direkte til Højskolerne, forhøjet fra 140,000 Kr. til 150,000 Kr. og foreslog tillige Elevunderstøttelserne forhøjede fra 250,000 Kr. til 300,000 Kr. Denne sidste Forhøjelse, Forhøjelsen af Elevunderstøttelserne med 50,000 Kr., var foreslaaet i Overensstemmelse med et Andragende, der havde foreligget for den højtærede Minister fra Bestyrelsen for Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler. Ifølge den højtærede Ministers Forslag vilde Statskassen altsaa, hvis Lovforslaget blev gennemført i den Skikkelse, hvori det var forelagt, have medført en forøget Udgift for Statskassen af i alt 60,000 Kr. om Aaret. Det skulde jeg, som jeg allerede har sagt, med Glæde være gaaet med til. Nu kommer Udvalget imidlertid og foreslaar, at Elevunderstøttelserne skal forhøjes yderligere med 50,000 Kr., dernæst skal Højskolelærernes Understøttelseskasse have 10,000 Kr. mere, end den hidtil har haft, og endelig skal Askov udvidede Folkehøjskole have et Tilskud paa 30,000 Kr. aarlig, hvilket ganske vist i Virkeligheden kun vil sige 18,500 Kr., idet det samtidig er Meningens, at det Tilskud paa 11,500 Kr., som Højskolen har paa Finansloven, skal falde bort. Men det bliver dog i alt et Overbud fra Udvalgets Side paa 78,500 Kr. Jeg kan da ikke nægte, at jeg finder, at under de nuværende Forhold i den Sparsommelighedsæra, som vi maaske dog endnu befinder os indenfor Slutningen af, vilde det være det naturlige, om Folketinget tog det principielle Stand-